

COMUNICAT DE PRESĂ

Lansarea raportului “Monitorizarea drepturilor copiilor și tinerilor cu dizabilități din instituțiile publice” realizat de Centrul de Resurse Juridice cu sprijinul Reprezentanței UNICEF în România

Mai sunt instituții publice din România unde drepturile unor copii și tineri cu dizabilități nu sunt respectate pe deplin

București 2 Aprilie 2007 - Prezentul raport este rezultatul unui proiect care a implicat efectuarea unor vizite, în perioada septembrie 2005 - iulie 2006, într-un număr de 64 de centre publice rezidențiale pentru protecția socială și tratamentul persoanelor cu dizabilități, atât copii cât și adulți, situate în 35 de județe. La data demarării proiectului aproximativ 2.267 de copii cu dizabilități mintale și încă 155 care aveau și infecția HIV sau SIDA asociată, din centrele de plasament urmau să fie transferați în perioada 2005-2006 într-o altă instituție de protecție de tip rezidențial, din cauza limitei de vârstă.

În aproape toate instituțiile vizitate, echipele de monitorizare ale Centrului de Resurse Juridice (CRJ) au identificat, respectiv le-au fost sesizate cazuri de încălcări ale drepturilor fundamentale ale copiilor și tinerilor cu dizabilități mintale, încălcări care pot îmbrăca diferite forme: de la lipsa hranei, a hainelor și a încălțăminte adecvate, a cearșafurilor, pernelor și a păturilor, la cea a lipsei de activitate și stimulare, a lipsei medicației și tratamentului adecvat, a personalului puțin format și nemotivat, până la aplicarea abuzivă a metodelor de limitare a libertății individuale și izolarea de comunitate.

În ceea ce privește situația copilului, respectiv cea a tânărului cu dizabilități mintale instituționalizați, raportul arată ca sistemul nu oferă garanții suficiente protejării drepturilor acestui segment vulnerabil. Situațiile identificate pe teren au demonstrat că puținele prevederi legale din această materie nu sunt întotdeauna cunoscute, respectiv aplicate în practică. Din informațiile culese a reieșit că acest lucru se datorează unor cauze multiple, de la lacune legislative care lasă principiile fundamentale fără suport de aplicare, la lipsa cunoașterii și/sau aplicării normelor juridice de către profesioniști, sau până la lipsa de resurse umane specializate sau resurse materiale necesare în sistemul de protecție a copilului și tânărului cu dizabilități mintale.

În mai mult de două treimi din instituțiile vizitate, condițiile de cazare nu respectă standardele minime obligatorii privind serviciile de tip rezidențial pentru protecția copilului cu dizabilități, iar în cel puțin o treime din instituțiile vizitate condițiile de trai observate sunt chiar mizere. Deasemenea s-a constatat limitarea accesului persoanelor internate la tratament medical de specialitate, mai ales al celui stomatologic. Calitatea slabă a îngrijirilor și serviciilor acordate afectează dramatic, spune raportul, șansele de

recuperare sau reintegrare a copiilor. În general, s-a observat că în programul de lucru există puține activități desfășurate pentru recuperarea copiilor, educarea sau socializarea lor.

În ceea ce îi privește pe tinerii care împlinesc 18 ani, raportul arată că în mai puțin de 10 din cele 64 de instituții vizitate, se oferiseră soluții pentru integrarea în comunitate respectiv formarea deprinderilor pentru o viață independentă și locuințe sociale sau pregătire pentru angajarea și menținerea într-un loc de muncă.

Pe lângă aceste aspecte care privesc în special tinerii cu dizabilități mintale din instituții, s-a remarcat o situație specială legată de situații în care copii mici cu vârsta sub 2 ani, neîncadrați într-un grad de handicap, care se aflau în instituții pentru protecția sau tratamentul persoanelor cu dizabilități mintale (inclusiv spitale de psihiatrie). Mai mult, unele date obținute indică situații de plasare a copiilor lipsiți de îngrijirea părintească în spitalele de psihiatrie măsură justificată de reprezentanții autorităților locale prin lipsa temporară a alternativelor, deși acest gen de instituționalizare este poate cel mai nociv dintre toate.

Raportul final conține o serie de recomandări aplicabile atât la nivel național cât și la nivel local. Aceste recomandări se focalizează atât pe îmbunătățirea condițiilor și serviciilor oferite copiilor și tinerilor cu dizabilități din instituții, dar și pe crearea, susținerea și perfecționarea unui sistem independent de monitorizare a drepturilor copiilor.

Reprezentanta UNICEF în România va susține ideea dezvoltării unei Comisii multi-sectoriale pentru elaborarea și coordonarea implementării politicilor integrate cu privire la promovarea, implementarea, protecția și monitorizarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, precum și intervenții directe cu scopul de a remedia anumite situații identificate și prezentate în cadrul acestui raport. Deasemenea, va continua să susțină activități de monitorizare privind drepturile copiilor în vederea dezvoltării unui sistem independent și imparțial de monitorizare a drepturilor copiilor în România.

Pentru informații suplimentare persoane de contact :

Reprezentanta UNICEF, Codruta Hedesiu, Coordonator Relații Externe și Presă, tel: 2017864, email: chedesiu@unicef.org

Centrul de Resurse Juridice, Manuela Weber, Coordonatoare Relații Publice, tel: 0726 757 270, email: mweber@crj.ro